

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

### 35. Από τη μαγεία του παραμυθιού στην πλάνη της Μαγείας

#### α) Έννοια και προέλευση της Μαγείας

Σε πολλά παραμύθια των παιδικών μας χρόνων, οι μάγισσες παίζουν πρωτεύοντα ρόλο. Είναι γριές και άσχημες, έχουν για συντροφιά ζώα επιθετικά ή δύσμορφα, μπορούν να γυρίζουν παντού πάνω σ' ένα σκουπόξυλο, θέλουν πάντα το κακό. Κι ακόμη, εμποδίζουν την πρόοδο και την ευτυχία των καλών ανθρώπων, ενώ βοηθούν τους κακούς και μοχθηρούς. Στο τέλος, βέβαια, του παραμυθιού το καλό πάντοτε κερδίζει, αφού έχει βοηθήσει τους καλούς η καλή και όμορφη νεράιδα με το ραβδάκι της.

Πίσω από τις γραμμές του παραμυθιού, μπορούμε να διακρίνουμε διαχρονικά χαρακτηριστικά της Μαγείας. Τελείται από έναν άνθρωπο με ξεχωριστές ικανότητες (πήση με σκουπόξυλο), το μάγο. Αυτός χρησιμοποιεί τεχνικές, αντικείμενα ή ζώα (τελετές, γιατροσόφια, κοράκι ή φίδι), προκειμένου να εξουσιάσει τη βούληση των ανθρώπων και να τους κάνει κακό (μαύρη μαγεία). Όλη η διαδικασία είναι εφιαλτική και παράλογη. Η καλή μάγισσα (νεράιδα) κάνει το καλό (λευκή μαγεία), χωρίς όμως οι ενδιαφερόμενοι να καταβάλουν καμιά προσπάθεια ή να αγωνιστούν (ραβδάκι).

Η Μαγεία είναι πανάρχαιο κοινωνικό και πολιτιστικό φαινόμενο. Συνδέεται με το φόβο του ανθρώπου για το άγνωστο, την ανάγκη του να εξηγήσει ή να εξουμενίσει τα φυσικά φαινόμενα, την επιθυμία του να εξουσιάσει τη βούληση άλλων ανθρώπων. Για το σκοπό αυτό ο μάγος χρησιμοποιεί τελετουργίες με τις οποίες απευθύνεται σε μια εξωτερική, απρόσωπη φυσική δύναμη. Βασικά στοιχεία των τελετουργιών είναι η μουσική (διαρκώς επαναλαμβανόμενες μουσικές φράσεις, επωδοί), ο χορός (ρυθμικός, οργιαστικός), η ξεχωριστή περιβολή (έντονα χρώματα, κοσμήματα-σύμβολα, μάσκες), η χρήση αντικειμένων (σύμβολα, γιατροσόφια). Με τη μορφή αυτή η Μαγεία έχει διασωθεί μέχρι τις μέρες μας σε απομονωμένους, μη χριστιανικούς λαούς (Ινδιάνους, αφρικανικές φυλές, γηγενείς κατοίκους της Ωκεανίας κ.ά).

Η Μαγεία ήταν γνωστή σε πολλούς αρχαίους λαούς, Πέρσες, Χαλδαίους, Βαβυλώνιους, Ασσύριους, Αιγύπτιους. Τη Μαγεία ασκούσαν και οι αρχαίοι Έλληνες, αλλά και οι Ρωμαίοι. Σ' εκείνες τις εποχές, που η γνώση ήταν πρόνομο των ολίγων, μάγοι ονομάζονταν και οι κάτοχοι θεωρητικών και τεχνικών γνώσεων. Γι' αυτό μάγος σήμαινε και σοφός. Μάγοι από την Ανατολή προσκύνησαν το νεογέννητο Χριστό.

## β) Μαγεία και χριστιανική πίστη

Τα πράγματα με τη Μαγεία στη σύγχρονη εποχή δεν είναι καθόλου απλά ή παραμυθένια. Οι μάγοι, καλοί και κακοί, συνεχώς πληθαίνουν, όπως και τα θύματά τους. Ο γάλλος κοινωνιολόγος Émile Durkheim λέει χαρακτηριστικά: «Ένας ιερέας έχει ποιμνίο, ο μάγος έχει πελατεία». Αυτή η διαφορά προέρχεται από τις παρακάτω τρεις βασικές διαφορές Μαγείας και χριστιανικής πίστης:

α) Στην Εκκλησία απευθυνόμαστε σε ένα πρόσωπο, τον Ιησού Χριστό. Στη Μαγεία ο μάγος απευθύνεται σε μια εξωτερική και απρόσωπη δύναμη.

β) Όταν μετέχουμε στη χριστιανική λατρεία, γινόμαστε αληθινή κοινωνία, δηλαδή εκφράζουμε συνοχή και ενότητα με κέντρο το πρόσωπο του Χριστού. Στις τελετουργίες της Μαγείας ο καθένας έχει τις ατομικές του επιδιώξεις.

γ) Η χριστιανική λατρεία είναι εκδήλωση πίστης για τη σχέση του ανθρώπου με το Θεό, με τον άνθρωπο και με τη δημιουργία. Στη Μαγεία, η επιδίωξη και η επιβολή ατομικών σκοπών διαταράσσει τις σχέσεις των ανθρώπων, τους απομακρύνει από το Θεό και μεταβάλλει τη δημιουργία σε υποχείριο.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, πως η Μαγεία δεν είναι μόνο φαινόμενο αντιχριστιανικό αλλά και αντικοινωνικό.

## γ) Η θέση της Εκκλησίας

Στην Παλαιά Διαθήκη, η παραδοχή ή η άσκηση της Μαγείας ισοδυναμούσε με ευθεία περιφρόνηση του Θεού. Ο προφήτης Ιεζεκιήλ κάνει λόγο για γυναίκες, που προφητεύουν αυθαίρετα, ράβουν μαγικές κορδέλες, παραπλανούν και παγιδεύουν τους ανθρώπους (Ιεζ. 13, 17-23). Στην Καινή Διαθήκη, όπως φαίνεται από τα παρακάτω κείμενα, η Μαγεία οφείλεται στη δράση πονηρών και ακαθάρτων πνευμάτων και εμποδίζει τον άνθρωπο να πιστέψει.

Η Εκκλησία απορρίπτει τη Μαγεία και την καταπολεμά. Ενημερώνει τους πιστούς και προσπαθεί να βοηθήσει όσους είναι προσκολλημένοι σ' αυτήν. Η χριστιανική ζωή είναι αγώνας. Ο Θεός που μας κάλεσε σ' αυτόν μας έδωσε και τα εφόδια: τα χαρίσματά μας, τα μυστήρια και κυρίως, το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Είναι πάντοτε παρών στη ζωή μας και θέλει τη σωτηρία μας. Όλα είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας μας μαζί του και της υπακοής μας στο δικό του θέλημα. Τίποτε δε γίνεται «μαγικά».

Από την αρχή της χριστιανικής του ζωής, δηλαδή με το Βάπτισμα και το Χρίσμα, ο πιστός ενισχύεται στον πνευματικό του αγώνα με ειδικές ευχές και ακολουθίες. Π' αυτό δεν έχει τίποτε να φοβηθεί από τις μαγικές δυνάμεις και ενέργειες. Πιστεύει στο Χριστό, ζει τη ζωή της Εκκλησίας και οι δυνάμεις του σκότους δεν μπορούν να υπερισχύσουν της δύναμης του Χριστού, που είναι το φως του κόσμου. «*Εγώ είμι τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς*» (Ιωάν. 8, 12).



1. «Ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προ-  
ὑπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ  
ἔξιπῶν τό ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέ-  
γων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν· ᾧ προ-  
σεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγά-  
λου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις  
τοῦ Θεοῦ ἢ μεγάλη. Προσεῖχον δὲ  
αὐτῷ διὰ τό ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μα-  
γείαις ἐξεστακέσαι αὐτούς. Ὅτε δὲ  
ἐπίστευσαν τῷ Φίλιππῳ εὐαγγελιζο-  
μένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θε-  
οῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χρι-  
στοῦ, ἔβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυ-  
ναῖκες».

(Πράξ. 8, 9-12)

2. «Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πά-  
φου εὗρον τινα μάγον ψευδοπροφή-  
την Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς,  
ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ  
Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος προ-  
σκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦ-  
λον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον  
τοῦ Θεοῦ· ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύ-  
μας ὁ μάγος -οὕτω γὰρ μεθερμηνεύ-  
εται τό ὄνομα αὐτοῦ- ζητῶν δια-  
στρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πί-  
στεως. Σαῦλος δὲ ὁ καὶ Παῦλος,  
πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀτε-  
νίσας πρὸς αὐτὸν εἶπεν· ᾧ πλήρης  
παντός δόλου καὶ πάσης ραδιουργ-  
ίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δι-  
καιοσύνης, οὐ παύση διαστρέφων  
τάς ὁδοὺς Κυρίου τάς εὐθείας· καὶ  
νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση  
τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι  
καιροῦ. Παραχρησάμενος δὲ ἔπεσεν ἐπ’  
αὐτὸν ἀγλὺς καὶ σκότος, καὶ περιά-  
γων ἐζήτηι χειραγωγούς. Τότε ἰδὼν ὁ  
ἀνθύπατος τό γεγονός ἐπίστευσεν,  
ἐκπληροσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ  
Κυρίου».

(Πράξ. 13, 6-12)

1. Σ’ αὐτή την πόλη υπήρχε από και-  
ρὸ κάποιος που λεγότανε Σίμων. Αυ-  
τὸς, με διάφορες μαγείες ἀφήνε κα-  
τάπληκτο το λαὸ της Σαμαρείας και  
παράσταινε το μεγάλο. Ὅλοι, μικροὶ  
και μεγάλοι, τον ακολουθούσαν και  
ἔλεγαν: «Αὐτὸς εἶναι ἡ Μεγάλῃ Δύ-  
ναμη του Θεοῦ». Και τον ακολου-  
θούσαν, γιατί για αρκετόν καιρὸ  
τους εἶχε καταπλήξει με τις μαγείες.  
Ὅταν ὁμως πίστεψαν στο Φίλιππο,  
που κήρυττε τη χαρμόσυνη εἶδηση  
για τη βασιλεία του Θεοῦ και για τη  
σωτηρία μέσω του Ἰησοῦ Χριστοῦ,  
βαπτίζονταν ἄντρες και γυναῖκες.

2. Αφού διέσχισαν το νησί, ἔφτασαν  
στην Πάφο. Εκεί βρήκαν κάποιον  
μάγο και ψευδοπροφήτη Ἰουδαῖο,  
που λεγόταν Βαριησοῦς. Αὐτὸς ἦταν  
φίλος του ἀνθυπάτου Σεργίου Παύ-  
λου, που ἦταν ἀνθρωπος συνετός. Ο  
Σέργιος Παῦλος προσκάλεσε το Βαρ-  
νάβα και το Σαῦλο και ζήτησε ν’  
ακούσει το λόγο του Θεοῦ. Ο Ἐλύ-  
μας ὁμως ὁ μάγος -γιατί ἔτσι μετα-  
φράζεται το ὄνομα Βαριησοῦς- τους  
αντιστεκόταν και προσπαθούσε να  
εμποδίσει τον ἀνθύπατο να πιστέ-  
ψει. Τότε ὁ Σαῦλος, που λεγόταν και  
Παῦλος, πλημμύρισε ἀπὸ το Ἅγιο  
Πνεῦμα· τον κοίταξε διαπεραστικά  
και εἶπε: «Πε του διαβόλου, που εἴ-  
σαι γεμάτος ἀπὸ κάθε πονηριά και  
ἀπὸ κάθε ραδιουργία, και πολεμάς  
καθετὶ το καλὸ, δε θα πάψεις να  
στρεβλώνεις τους ἰσious δρόμους  
του Θεοῦ; Τώρα το χεῖρι του Κυρίου  
θα πέσει πάνω σου: θα τυφλωθεῖς  
και για ἓνα διάστημα δε θα βλέπεις  
τον ἥλιο». Την ἴδια στιγμή ἔπεσε πά-  
νω του ομίχλη και σκοτάδι· και αὐτὸς  
περιφερόταν ἐδῶ και ἐκεῖ και ζητού-



3. «Ἐγένετο δέ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. Αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλα ἔκραζε λέγουσα· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δέ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δέ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ’ αὐτῆς. Καὶ ἐξηλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δέ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξηλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἑκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχασθαι οὐδέ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὕσι».  
(Πράξ. 16, 16-21)

σε κάποιους να τον οδηγήσουν από το χέρι. Τότε ο ανθύπατος, όταν είδε αυτό που έγινε, πίστεψε, γιατί του είχε κάνει βαθιά εντύπωση η δύναμη που έχει η διδασκαλία του Κυρίου.

3. Μια μέρα, καθώς πηγαίναμε στον τόπο της προσευχής, συνέβη να συναντήσουμε μια δούλη που είχε μαντικό πνεύμα και με τις μαντείες της απέφερε πολλά κέρδη στους κυρίους της. Αυτή ακολουθούσε τον Παύλο και το Σίλα και φώναζε: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι δούλοι του ὑψίστου Θεού, που σας κηρύττουν τον οδό της σωτηρίας!» Αυτό το έκανε πολλές μέρες. Ο Παῦλος αγανάκτησε· γύρισε πίσω και εἶπε στο πνεύμα: «Σε διατάζω στο ὄνομα του Ἰησοῦ Χριστοῦ να βγεις ἐξω ἀπ’ αὐτήν». Την ἴδια στιγμή το πνεῦμα βγήκε. Ὅταν εἶδαν τ’ αφεντικά της ὅτι μαζί με το πνεῦμα χάθηκε κι η ἐλπίδα του κέρδους που εἶχαν ἀπὸ την ἐργασία της, ἐπίασαν τον Παῦλο και το Σίλα και τους ἐσυραν στην ἀγορὰ για να τους παρουσιάσουν στις ἀρχές. Τους οδήγησαν μπροστὰ στους ἀνώτατους ἀρχόντες της πόλης και εἶπαν: «Αυτοί οι ἄνθρωποι εἶναι Ἰουδαῖοι και προκαλοῦν ταραχές στην πόλη. Θέλουν να εἰσαγάγουν ἔθνη που δεν ἐπιτρέπεται σ’ ἐμὰς, που εἶμαστε Ῥωμαῖοι, να τα δεχτοῦμε ἢ να τα τηροῦμε».

## ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Συζητήστε στην τάξη τη διαπίστωση του Émile Durkheim.
2. Διαβάζοντας την ευχή από το Βάπτισμα, (μάθημα 21ο) τι σκέφτεσαι και τι νιώθεις για τη σχέση του Θεού με τον άνθρωπο;
3. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και ποια τα εφόδια στον αγώνα για χριστιανική ζωή;
4. Η υπακοή στο θέλημα του Θεού καταργεί ή αναδεικνύει την ελευθερία μας;

## 36. Ο Σατανισμός

### α) Η ιδεολογία του

Στο 5ο μάθημα έγινε λόγος για τα πονηρά πνεύματα. Είχαμε πει και τότε ότι ο διάβολος πολεμά το έργο του Χριστού με ψευδολογίες, απάτες και τεχνάσματα. Με τους ίδιους τρόπους παραπλανά και σήμερα πολλούς ανθρώπους, που όχι μόνο τον πιστεύουν, αλλά τον έχουν θεοποιήσει και με ειδικές τελετές εκφράζουν τη λατρεία τους σ' αυτόν. Η λατρεία αυτή ονομάζεται *Σατανισμός*.

Στην Αγία Γραφή διαβάζουμε:

«Αγαπητοί μου, μην εμπιστεύεστε όλους εκείνους που ισχυρίζονται πως έχουν το Πνεύμα, αλλά δοκιμάζετε τους για να διαπιστώσετε αν το πνεύμα που έχουν προέρχεται από το Θεό. Γιατί πολλοί ψευδοπροφήτες έχουν ξεχυθεί μέσα στον κόσμο. Να με ποιο κριτήριο θ' αναγνωρίζετε το Πνεύμα του Θεού. Όποιος διακηρύττει πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός που ήρθε στη γη και έγινε αληθινός άνθρωπος, αυτός έχει το Πνεύμα του Θεού. Όποιος όμως δεν παραδέχεται ότι ο Ιησούς Χριστός ήρθε και έγινε αληθινός άνθρωπος, δεν έχει το Πνεύμα του Θεού, αλλά του αντίχριστου, που έχετε ακούσει πως έρχεται. Λοιπόν, αυτός ήδη βρίσκεται μέσα στον κόσμο» (Α' Ιωάν. 4, 1-3).

Ανάλογα με τις κοινωνικές συνθήκες ο Σατανισμός εμφανίζεται με διαφορετικές δραστηριότητες: φιλοσοφικές, θρησκευτικές, ψυχολογικές κ.ά. Έτσι παραπλανά. Από το 1975 η ιδεολογία του Σατανισμού εμφανίστηκε με τη «Νέα Εποχή» (New Age), που υπόσχεται ότι δήθεν θα φέρει την παγκόσμια τάξη, την παγκόσμια κυβέρνηση, την παγκόσμια θρησκεία, έναν τέλειο κόσμο, στον οποίο δεν θα υπάρχουν ηθικές αξίες, θρησκείες, χωριστά κράτη. Ο μεσσίας της θα λύσει όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας: οικονομικά, πολιτικά, κοινωνικά, θρησκευτικά. Ο Ιησούς Χριστός δεν έχει θέση σ' αυτή την ανάπλαση του κόσμου. Είναι ένας σοφός δάσκαλος, ένας πρωτοπόρος και τίποτε περισσότερο. Αυτός, δηλαδή ο μεσσίας τους, και όχι ο Χριστός είναι ο σωτήρας.

### β) Μορφές πίστης και λατρείας

«...Είπε τότε το φίδι στη γυναίκα: δε θα πεθάνετε, κάθε άλλο. Σας απαγόρευσε ο Θεός να φάτε από το δέντρο αυτό, γιατί γνώριζε πως τη μέρα που θα φάτε, θα ανοιχτούν τα μάτια σας και θα είσαστε κι εσείς σαν θεοί, ξέροντας το καλό και το πονηρό» (Γεν. 3, 4-5).

Αυτά που είπε τότε ο διάβολος στους πρωτοπλάστους, για να τους αποσπάσει από το Θεό, αυτά υπόσχεται και σήμερα. Οι ιερείς του Σατανισμού λένε στον άνθρωπο ότι αν ασπαστεί την πίστη τους, θα ανακαλύψει πως είναι κομμάτι της θεότητας, της παγκόσμιας δύναμης. Τον οδηγούν σ' αυτή την ψευδαίσθηση με διάφορα μέσα: διαλογισμό, μαγεία, οργιαστικές τελετές, ανθρωποθυσίες. Τον πείθουν ότι δεν υπάρχει θάνατος γιατί ο άνθρωπος ξαναγεννιέται με τη μετενσάρκωση. Ας δούμε με προσοχή τι λένε τα κείμενα που ακολουθούν.





Ομαδική αυτοκτονία των 39 μελών  
της αίρεσης “Η πύλη του ουρανού”.

1. Η κίνηση της Νέας Εποχής είναι μια σύνθεση ανατολικών θρησκειών και αρχαίων μυστηριακών διδασκαλιών και ένας συνδυασμός γνωστικισμού\* και πνευματισμού, βασιζόμενος σε εσωτερικές (μυστικές) διδασκαλίες, μεταβιβαζόμενες από δαιμονικές οντότητες. Στην κίνηση αυτή συμπεριλαμβάνονται διάφοροι τύποι αποκρυφισμού, όπως η εσωτερική ενόραση, η αστρολογία, ο υπνωτισμός, ο αγνωστικισμός, (ufology), η πρακτική της γιόγκα, η μυθολογία, ο πανθεισμός\*, η πίστη στη μετενσάρκωση και μία αναγέννηση της μαγείας. Κατά συνέπεια, η υποκινούμενη από τα πονηρά πνεύματα Νέα Παγκόσμια Τάξη κόσμου δεν έχει θέση εκεί που υπάρχει ο Θεός των χριστιανών. Εδώ σ' αυτή την κίνηση ο Εωσφόρος ενθronίζεται στη θέση του Θεού. Τελικά, η καθοδηγούσα δύναμη πίσω από την κίνηση της Νέας Εποχής δεν είναι τίποτε άλλο, παρά η επιθυμία του Εωσφόρου να λατρεύεται ως Θεός.

(M. Basilea Schlink, *Η Νέα Εποχή από βιβλική άποψη*, μετ. Πρωτ. Κων/νου Μ. Φούσκα, Θεσσαλονίκη 1989, σελ. 8-9).

2. Είναι φανερό, ότι στην κατηγορία αυτή (των σατανικών λατρειών) ανήκουν οι ομάδες εκείνες που λατρεύουν τον σατανά ως θεό τους. Επιτελούν τις λεγόμενες «μαύρες λειτουργίες» ή «μαύρες τελετουργίες», στη διάρκεια των οποίων τελούνται φρικιαστικά όργια, θυσίες ζώων ή και ανθρωποθυσίες. Όλες μετέρχονται παραπλανητικές μεθόδους στρατολόγησης οπαδών και χρησιμοποιούνται απαράδεκτες μέθοδοι πλύσης του εγκεφάλου και ελέγχου του νου (*Καταστροφικές «λατρείες». Μια απειλή για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον πολιτισμό μας*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθήνα 1994, σελ. 33).

Τα τελευταία χρόνια αποτρόπαια γεγονότα αποκάλυψαν το πρόσωπο και τις επιδιώξεις του Σατανισμού. Στη χώρα μας (Παλλήνη Αττικής) το 1994, νέα παιδιά παραπλανημένα σκότωσαν μια μητέρα για χάρη του σατανά και θυσιάσαν στο δαίμονα μια νεαρή κοπέλα. Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής το 1997 τριάντα εννιά μέλη της σατανικής οργάνωσης «Η πύλη του ουρανού» (Heaven's Gate) αυτοκτόνησαν ομαδικά με τις υποδείξεις του «μεσσία» τους, για να μεταβούν στο βασίλειο του ουρανού, των άστρων και των πλανητών. Στην Τουρκία το 1999, νέοι άνθρωποι θυσιάσαν στο σατανά μια ανυποψίαστη κοπέλα, για να σταματήσουν οι καταστρεπτικοί σεισμοί.

Ο αποπροσανατολισμός πολλών ανθρώπων από σταθερές και διαχρονικές αξίες, (εργασία, τιμιότητα, ανθρωπιά), η ανασφάλεια που προξενείται από την ταχύτατη αλλαγή των κοινωνικών συνθηκών (ανεργία, αναζήτηση εύκολου κέρδους, σκληρός ανταγωνισμός), η απολυτοποίηση του ανθρώπινου σώματος (σεξισμός, βία, δραματική υποβάθμιση του θεσμού της οικογένειας), τους κάνουν ευάλωτους σε υποσχέσεις για εύκολη και γρήγορη επιτυχία σε όλους τους τομείς. Υποτιμούν τη νοημοσύνη τους και χωρίς να υπολογίζουν το τίμημα, παραδίδουν την προσωπική τους ελευθερία σε άτομα με πονηρούς σκοπούς και άδηλα συμφέροντα. Η προσωπικότητά τους αφανίζεται, αφού αποσυνδέουν τον εαυτό τους από την πηγή της ζωής, το Χριστό.

Οι άνθρωποι αυτοί πολύ γρήγορα χάνουν την εμπιστοσύνη στον εαυτό τους, παρουσιάζουν ψυχολογικά προβλήματα, η κοινωνική τους παρουσία είναι προβληματική και η συμβολή τους στην πρόοδο και τον εξευγενισμό του κοινωνικού χώρου περιορισμένη έως αρνητική. Από θετικά και δυναμικά στοιχεία, που μπορούν να είναι, γίνονται περιθωριακά, δηλητηριάζοντας έτσι και τη ζωή της οικογένειάς τους.

Ο Χριστός με τον ερχομό και τη θυσία του ελευθέρωσε τον άνθρωπο από τον τρόμο και την κυριαρχία των σκοτεινών δυνάμεων. Είναι πολύ κρίμα, στο κατώφλι της τρίτης χιλιετίας, να ανταλλάσσουμε το φως της ζωής με το απόλυτο σκοτάδι του φόβου, της δεισιδαιμονίας, της πνευματικής οπισθοδρόμησης.



## γ) Η θέσης της Εκκλησίας

Η Εκκλησία φροντίζει να ενημερώνει τους πιστούς, ώστε να ξεχωρίζουν το πνεύμα της αλήθειας από το πνεύμα της πλάνης, όπως δείχνει το κείμενο της επιστολής του Ευαγγελιστή Ιωάννη.

### Κείμενο

«Υμείς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, και νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης...

(Α' Ἰωάν. 4, 4-6)

«Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεννῆται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν, ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἢ πίστις ἡμῶν. Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;»

(Α' Ἰωάν. 5, 1-5)

### Μετάφραση

Εσείς όμως, παιδιά μου, αναγεννηθήκατε από το Θεό, και έχετε υπερνικήσει τις διδασκαλίες αυτών των ψευδοπροφητών, γιατί αυτός που ενεργεί μέσα σας είναι ισχυρότερος απ' αυτόν που κυριαρχεί μέσα στον κόσμο. Αυτοί προέρχονται από τον κόσμο, γι' αυτό μιλάνε τη γλώσσα του κόσμου, και ο κόσμος τους καταλαβαίνει. Εμείς προερχόμαστε από το Θεό. Όποιος γνωρίζει το Θεό μάς καταλαβαίνει· όποιος δεν προέρχεται από το Θεό δε μας καταλαβαίνει. Έτσι μπορούμε να ξεχωρίσουμε το πνεύμα της αλήθειας από το πνεύμα της πλάνης.

Όποιος πιστεύει ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός, αυτός είναι γεννημένος από το Θεό· κι όποιος αγαπάει τον πατέρα αγαπάει επίσης και το παιδί του. Μ' αυτόν τον τρόπο γνωρίζουμε ότι αγαπάμε τα παιδιά του Θεού: Όταν αγαπάμε το Θεό και τηρούμε τις εντολές του. Πραγματικά, την αγάπη μας για το Θεό την εκφράζουμε τηρώντας τις εντολές του. Κι οι εντολές του δεν είναι δύσκολο να εφαρμοστούν, αφού κάθε παιδί του Θεού μπορεί να νικήσει τον κόσμο. Να πώς μπορούμε να νικούμε τον κόσμο: με την πίστη μας. Ποιος μπορεί να νικάει τον κόσμο; Μόνον όποιος πιστεύει πως ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού.



### Τί καταστρέφει τη ζωή μας

Χαμογέλασα όταν μου έγραψες ότι δεν ξέρεις το διάβολο. Κι όμως τον έχεις συναντήσει, γιατί εναντιώνεται σε κάθε έργο που γίνεται για το Θεό. Παρεμβαίνει σαν πνεύμα υπερηφάνειας, θυμού, πλεονεξίας ή ό,τι άλλο είναι καταστρεπτικό για τη ζωή μας. Γι' αυτό πρέπει να ψάξουμε να δούμε ποιοι είμαστε και ποιο κομμάτι της ψυχής μας είναι δικό του και ποιο είναι του Θεού.

(Από το βιβλίο της μοναχής Γαβριηλίας «Η ασκητική της αγάπης», σελ. 400).

### ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Πατί και πώς μερικοί, ιδίως νέοι, παρασύρονται από τα συνθήματα του Σατανισμού;
2. Ποιες είναι οι καταστροφικές συνέπειες του Σατανισμού για το άτομο, την οικογένεια, την κοινωνία, τον πολιτισμό;
3. Πώς μπορούμε να ξεχωρίσουμε το πνεύμα της αλήθειας από το πνεύμα της πλάνης;
4. Είναι σύμφωνη με την Αγία Γραφή η άποψη ότι ο διάβολος δεν υπάρχει;



## **37. Πνευματισμός - Εσωτερισμός - Δεισδαιμονία - Προλήψεις**

### **α) Η αρχαιότερη και η νεότερη μορφή του Πνευματισμού και του Εσωτερισμού**

Πνευματισμός είναι η πίστη ότι υπάρχουν πνεύματα με τα οποία μπορούμε να επικοινωνήσουμε κάτω από ορισμένες συνθήκες. Στις αρχαίες θρησκείες οι άνθρωποι πίστευαν ότι τα πνεύματα των νεκρών μπορούν να βλάψουν ή να βοηθήσουν τους ζωντανούς. Αυτός είναι ο αρχαϊκός Πνευματισμός, ο οποίος συνδέθηκε με το λεγόμενο Εσωτερισμό, δηλαδή την πίστη ότι στις θρησκείες υπάρχει μια εσωτερική διάσταση, που είναι αντιληπτή μόνο από κάποιους μνημένους. Σ' αυτή την κρυφή πτυχή των αρχαίων θρησκειών οφείλεται η ονομασία «Αποκρυφισμός» και «Αποκρυφολογία», η οποία χρησιμοποιείται αντί για τη λέξη «Εσωτερισμός».

Ο νεότερος Πνευματισμός και Εσωτερισμός έχει διαφοροποιηθεί από τις αρχαϊκές του ρίζες. Εμφανίστηκε το 19ο αιώνα στις Η.Π.Α., έθεσε στο περιθώριο τις θεωρίες περί πνευμάτων και θέλησε να ακολουθήσει «επιστημονικότερες» μεθόδους. Γι' αυτό δεν ονομάζει πλέον τα σχετικά φαινόμενα «πνευματιστικά» αλλά «ψυχικά» ή «μεταψυχικά», το δε όλο κίνημα του Πνευματισμού το ονομάζει «ψυχοφυσιολογία». Στην Ελλάδα το 1923 ιδρύθηκε η «Εταιρεία Ψυχικών Ερευνών», με σκοπό τη μελέτη όλων των σχετικών με τον Πνευματισμό θεμάτων.

### **β) Οι θεωρίες του Πνευματισμού και ο τρόπος επίτευξης των στόχων του**

Ο βασικός άξονας των θεωριών του Πνευματισμού είναι η μετενσάρκωση, δηλαδή η θεωρία ότι η ανθρώπινη ψυχή εξαγνίζεται γνωρίζοντας διαδοχικές γεννήσεις και θανάτους. Η επικοινωνία με τα πνεύματα γίνεται με τη βοήθεια «μεσαζόντων», των «μέντιουμ». Ως ένα τέλειο «μέντιουμ» θεωρεί και το Χριστό, απορρίπτοντας έτσι τη θεότητά του αλλά και όλες τις βασικές αλήθειες του Χριστιανισμού.

Κυρίαρχο στοιχείο στις τελετές του είναι η επίκληση πνευμάτων νεκρών ανθρώπων και η αυθυποβολή\* εκείνου που συμμετέχει στην τελετή. Οι πνευματιστές στηρίζονται στο φόβο που προκαλεί στον άνθρωπο η αίσθηση ότι τα «πνεύματα» είναι ανώτερά του. Έτσι, ο Πνευματισμός διαδίδεται και επιβάλλεται με το γνωστό τρόπο της θρησκευτικής προπαγάνδας: πρώτα παρουσιάζει τις δήθεν απολυτρωτικές του θεωρίες και μετά επιβάλλει την πνευματική του κυριαρχία.

### **γ) Δεισδαιμονία και προλήψεις**

Η λέξη «δεισδαιμονία» αποτελείται από τις λέξεις «δείδω» (φοβούμαι) και «δαίμων» (πνεύμα). Πολύ παλιά η λέξη είχε την έννοια του σεβασμού προς τους θεούς. Αργότερα, όμως, απέκτησε την έννοια του παράλογου φόβου προς το θείο, φόβου που δεν έχει σχέση με την ευσέβεια.



Π' αυτό στις πράξεις του δεισιδαίμονα επισημαίνονται στοιχεία που αποτελούν κατάλοιπο ειδωλολατρικών, κυρίως, αντιλήψεων και εθίμων. Στα κατάλοιπα αυτά περιλαμβάνονται και οι προλήψεις.

Στην ελληνική κοινωνία οι δεισιδαιμονίες και οι προλήψεις είναι πολλές και συνδυάζονται με την ερμηνεία φαινομένων που δεν μπορούν να εξηγηθούν ορθολογικά. Έχουν σχέση με τις λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής, δηλαδή με τις δραστηριότητες του ανθρώπου, τη σχέση του με τους άλλους ή τον προγραμματισμό της ζωής του. Βασικό ρόλο στη δεισιδαιμονία και τις προλήψεις έχουν διάφορα αντικείμενα (φυλαχτά, γούρια κ.λπ.), τα οποία χρησιμοποιούνται ποικιλότροπα από τους προληπτικούς.

#### **δ) Η θέση της Εκκλησίας**

Η πίστη και η αφοσίωση του ανθρώπου στα φαινόμενα αυτά συνεπάγεται την απομάκρυνσή του από το Θεό. Αυτό είναι ολοφάνερο στην περίπτωση του Πνευματισμού, όπου υπάρχει άρνηση της θεότητας του Χριστού. Η Εκκλησία είναι αντίθετη και προς τη διδασκαλία της μετενσάρκωσης. Ο εξαγνισμός της ψυχής δε γίνεται με καινούργια γέννηση, αλλά με τη μετάνοια στην οποία καλεί η Εκκλησία τους πιστούς. Η ζωή του ανθρώπου είναι μοναδική και ανεπανάληπτη. Τόσο οι δεισιδαιμονίες όσο και οι προλήψεις συντελούν στο σταδιακό μαρασμό της πίστης, εφόσον ο άνθρωπος δε θεωρεί πλέον ως ρυθμιστή της ζωής του κόσμος και όλης της δημιουργίας την Πρόνοια του Θεού, αλλά αποδέχεται ως κυρίαρχες άλλες δυνάμεις, θεοποιεί την τύχη και τις συγκυρίες και πέφτει στη μοιρολατρία.

Η Εκκλησία, επομένως, αντιτίθεται και καταπολεμά τα παραθρησκευτικά\* φαινόμενα του Πνευματισμού, της δεισιδαιμονίας και των προλήψεων, αφενός τονίζοντας την πλάνη τους, αφετέρου διδάσκοντας τα μέλη της για την ανάγκη του βαθύτερου συνδέσμου με το Θεό. Η ένταξη στην Εκκλησία δεν είναι αποδοχή κάποιων θρησκευτικών θεωριών. Είναι η σύνδεσή μας με το πρόσωπο του Χριστού, που είπε «εγώ είμαι η αλήθεια». Ο πιστός λοιπόν δεν μπορεί να έχει άλλο ρυθμιστικό παράγοντα της ζωής του από το Θεό. Άρα, όταν ο χριστιανός προσφεύγει στον Πνευματισμό ή βασίζει τη ζωή του στη δεισιδαιμονία και την εξαρτά από τις προλήψεις, απομακρύνεται από το Θεό.

#### **ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ**

Ποιοι παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν το σύγχρονο άνθρωπο στον Πνευματισμό;

Πατί ο Πνευματισμός θεωρείται παραθρησκευτικό φαινόμενο;

Πατί η προσφυγή του ανθρώπου στη δεισιδαιμονία και τις προλήψεις συνιστά γεγονός άρνησης της πίστης στο Θεό;

## 38. Η Μασονία

### α) Προέλευση της Μασονίας

Η Μασονία ή Μασονισμός ή Τεκτονισμός είναι μια παγκόσμια οργάνωση που εμφανίζεται κατά το Μεσαίωνα στη Δυτική Ευρώπη. Ονομάζεται έτσι, γιατί στην αρχή της εμφάνισής της μιμήθηκε τα μεσαιωνικά «κλειστά» σωματεία των οικοδόμων (masson= τεχνίτης, τέκτονας). Χρησιμοποίησε τη συνθηματική τους γλώσσα και καθιέρωσε συνθηματικό λεξιλόγιο και μυστικά σύμβολα. Συνδέθηκε με τη φραγκική φεουδαρχία,\* δηλαδή τους ευγενείς, στων οποίων τη γλώσσα η λέξη «φραγκ» σήμαινε «ελεύθερος» και «γνήσιος». Γι' αυτό η οργάνωση αυτή λέγεται και «Ελευθεροτεκτονισμός» (Free Masonry). Οι χώροι σύναξης των μελών της ονομάζονται Στοές.

Η πρώτη επίσημη αναγνώριση της Μασονίας έγινε το 1717 στην Αγγλία, –που είναι στην ουσία η πατρίδα της– όπου άρχισε να αναπτύσσει πολιτική δράση, υποστηρίζοντας τη βρετανική πολιτική. Στη συνέχεια εξαπλώθηκε στην υπόλοιπη Ευρώπη<sup>1</sup> και σ' όλο τον κόσμο, ιδρύοντας Στοές και διεισδύοντας στην πολιτική και κοινωνική ζωή κάθε χώρας. Στην Ελλάδα ιδρύθηκε η «Μεγάλη Στοά της Ελλάδος» υπό τον τίτλο «Γαληνοτάτη Μεγάλη Ανατολή της Ελλάδος, εν Ανατολή Κερκύρας, 1811» και αργότερα στη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη και την Αθήνα (1863)<sup>2</sup>.

**β) Αρχές της Μασονίας** (σύμφωνα με τον «Καταστατικό Χάρτη της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος των αρχαίων ελευθέρων και αποδεδεγμένων Τεκτόνων» και τον «Γενικό Κανονισμό της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος των αρχαίων ελευθέρων και αποδεδεγμένων Τεκτόνων»)

Στην Ελλάδα, όπως αναφέρεται στο «Γενικό Κανονισμό της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος» (Κεφ. Ζ' άρθρο 227, 1), «*Η μεγάλη Στοά της Ελλάδος ενεργεί εις την αμύητον κοινωνίαν ως φιλανθρωπικός Οργανισμός, υπό τον τίτλον "Τεκτονικόν Ίδρυμα", και λειτουργεί συμφώνως προς τα ιδρυτικά Αυτού Διατάγματα, τους νόμους της Ελληνικής Πολιτείας και τα άρθρα 37 και 45 του Καταστατικού Χάρτου της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος*».

Θεμελιώδεις αρχές του Τεκτονισμού σύμφωνα με τον «Καταστατικό Χάρτη της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδος» (κεφ. Α', ΙΙ) είναι «*η πίστις εις τον Θεόν, υπό την προσωνυμίαν του Μεγάλου Αρχιτέκτονος του Σύμπαντος και εις την αποκεκαλυμμένην θέλησιν Αυτού*», «*τα μέλη των Μεγάλων και των επί μέρους Στοών δέον να απαρτίζωνται μόνον από άνδρας και αι Μεγάλοι Στοαί να μη διατηρούν δεσμούς με μεικτάς Στοάς ή Δυνάμεις αι οποίαι έχουν γυναικάς ως μέλη*», ενώ στους σκοπούς του (κεφ. Β', άρθρο 2, Ι) παρουσιάζεται ως «*φιλοσοφικός, προοδευτικός και φιλανθρωπικός*» οργανισμός, ο οποίος «*αποσκοπεί*

<sup>1</sup> Σημαντικά στοιχεία για τη Μασονία προσφέρει το βιβλίο του **P. Naudon**, *Ο Ελευθεροτεκτονισμός* (μετ. Γ. Ζωγραφάκη), Αθήνα 1966, με μεγάλη, μάλιστα, αντικειμενικότητα.

<sup>2</sup> Στην Ελλάδα η Μασονία λειτουργεί σαν «κοινωνικό σωματείο», αναγνωρισμένο με το Π.Δ. της 2-1-1927, το Β.Δ. της 19-7-1949 και το Β.Δ. της 23-12-1955.



την ηθική και πνευματική βελτίωση των μελών του δια της αυτογνωσίας, της ερεύνης της Αληθείας, της Αλληλεγγύης και της εφαρμογής των αρχών της Τεκτ. Ηθικής».

Οι Ελευθεροτέκτονες της Ελλάδας υποστηρίζουν επίσης ότι «ο Ελευθεροτεκτονισμός δεν είναι θρησκεία ούτε πολιτικός οργανισμός, διό και αυστηρώς αποκλείει πάσαν εν ταις Στοαίς συζήτησιν επί θρησκευτικών ή πολιτικών ζητημάτων... σέβεται την εις ην έκαστος Τέκτων ανήκει θρησκείαν, την αθανασία της ψυχής και τηρεί απόλυτον ανοχήν προς πάσαν θρησκευτικήν δοξασίαν» (Καταστατικός Χάρτης, Κεφ. Β', άρθρο 2, ΙΙΙ).

Ο τόπος όπου γίνονται οι συγκεντρώσεις είναι οι «Στοές», των οποίων το εμπρόσθιο τμήμα ονομάζεται «Πρόναος», και χαρακτηρίζονται ως «Τεκτονικά Εργαστήρια», «ένθα ούτοι συνερχόμενοι, εργάζονται προς βελτίωσιν αυτών, δια της κατανοήσεως και εφαρμογής των Τεκτονικών Αρχών, ων η βαθύτερα έννοια, δια συμβόλων εικονιζομένη και δι' αλληγοριών εκτιθεμένη, αποκαλύπτεται αυτοίς βαθμηδόν, δια προσοδευτικής εις ωρισμένους ιεραρχικούς Τεκτ. βαθμούς μνήσεως» (Καταστ. Χάρτης, κεφ. 2, άρθρο 2, VIII). Η εχεμύθεια και η μυστικότητα αποτελούν βασικά στοιχεία της συμπεριφοράς των Ελευθεροτεκτόνων, όπως ορίζεται από τον Καταστατικό τους Χάρτη (Καταστ. Χάρτης, κεφ. 2, άρθρο 2, IX).

Για την είσοδο των παιδιών στον Ελευθεροτεκτονισμό ορίζονται από τον Καταστατικό Χάρτη (άρθρα 119-121) οι προϋποθέσεις και υπάρχει ειδική τελετή «υιοθεσίας» λυκιδέως. Τα παιδιά των Ελευθεροτεκτόνων (μόνο τα αγόρια) ηλικίας 12-15 ετών μπορούν να τεθούν υπό την «προστασία» της Στοάς «συνισταμένην εις την επίβλεψιν της αγωγής του ανήβου παιδός, εις την ποδηγήτησιν αυτού εις την αρετήν και εις παροχήν προς αυτόν πάσης βοηθείας» (Γενικός Κανονισμός, άρθρο 197).

Μετά το θάνατο των μελών των Στοών «τελείται επιμνημόσυνος τελετή, εις μνήμην των αποβιωσάντων μελών αυτών, συμφώνως προς το υπό της Μεγάλης Στοάς εγκεκριμένον Τυπικόν» (Γενικός Κανονισμός, άρθρο 196).

### γ) Η άποψη της Εκκλησίας

Ο Ελευθεροτεκτονισμός απασχόλησε την Εκκλησία περισσότερο από άλλες φιλανθρωπικές ή φιλοσοφικές οργανώσεις εξαιτίας του θρησκευτικού του χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία με παπικές «βούλες» και εγκυκλίους απαγόρευσε τη συμμετοχή των πιστών της σε μασονικές Στοές. Οι προτεσταντικές Ομολογίες άλλοτε τον καταδίκασαν και άλλοτε κράτησαν στάση επιφυλακτική. Η άποψη της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τον Τεκτονισμό βασίστηκε στην Αγία Γραφή και στην Παράδοση, καθώς και στα επίσημα κείμενά του (Καταστατικό Χάρτη της Μεγάλης Στοάς και Γενικό Κανονισμό της Μεγάλης Στοάς). Η άποψη αυτή εκφράστηκε από τη Διορθόδοξη Επιτροπή, (Άγιο Όρος 1930), τη γνωμάτευση της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, (Αθήνα 1933), και τις αποφάσεις της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, (Αθήνα 1933, 1972 και 1996).

Σύμφωνα με τις παραπάνω αποφάσεις, κατά την Ορθόδοξη Εκκλησία ο Μασονισμός είναι θρησκεία, γιατί οι μασονικές Στοές έχουν έντονο θρησκευ-

τικό χαρακτήρα. Οι αποφάσεις αυτές βασίστηκαν σε κείμενα των ίδιων των μασόνων, τα οποία περιέχουν διδασκαλίες για το Θεό και την ψυχή και δέχονται την πίστη σε Θεό, που τον ονομάζουν Μ.Α.Τ.Σ. (Μέγας Αρχιτέκτων του Σύμπαντος).

Η γνωστοποίηση των αρχών και των σκοπών της οργάνωσης αυτής, σε όσους το επιθυμούν, λέγεται μύηση, γίνεται σταδιακά και έχει 33 βαθμούς<sup>1</sup>. Στην κορυφή φτάνουν λίγοι. Σύμφωνα με δημοσιευμένες μαρτυρίες πρώην μασόνων, οι μύησεις είναι θρησκευτικές τελετές και γίνονται σε σκοτεινές αίθουσες με θρησκευτικά σύμβολα, και υποβλητική διακόσμηση (βωμούς, λαμπάδες, θυμιάματα, ξίφη κ.λπ.). Έτσι δοκιμάζεται η αντοχή και η ψυχραιμία του μνούμενου. Υπάρχουν ακόμη τελετές αντίστοιχες με αγιαστικές πράξεις της Εκκλησίας, και ειδικό τελετουργικό τυπικό για τη λειτουργία της Στοάς και τη ζωή των μελών της (γάμος, εγκαίνια ναού, κηδεία κ.λπ.). Η μασονική λατρεία μιμείται τα αρχαία ειδωλολατρικά μυστήρια και γίνεται από ειδικούς λειτουργούς.

Ο μασόνος με τη μύηση και με τους όρκους και τις υποσχέσεις που δίνει, με τη μυστικότητα που είναι υποχρεωμένος να τηρήσει χωρίς να το καταλάβει, βρίσκεται απόλυτα εξαρτημένος από τη Στοά του. Δεν επιτρέπεται και μετά την αποχώρησή του από τη Στοά να ανακοινώσει τα μυστικά και τα μυστήρια στα οποία έχει μνηθεί. Όταν αποχωρεί, χαρακτηρίζεται «εν υπνώσει» και μένει δεμένος μαζί της με τους δεσμευτικούς όρκους που έχει δώσει. Οι μέσοι πολίτες γίνονται συνήθως μέλη μιας Στοάς, προσδοκώντας υποστήριξη για την επαγγελματική και κοινωνική τους άνοδο<sup>2</sup>. Η μυστικότητα όμως και η υπακοή που τους επιβάλλονται, είναι κατά την Εκκλησία τελείως αντίθετες με την εν Χριστώ ελευθερία. Ο αληθινός χριστιανός γίνεται προσωπικότητα ελεύθερη και κάνει τα πάντα στο φως, ζώντας «*ὡς τέκνον φωτός*» (Εφ. 5,8).

Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά η Εκκλησία συνιστά στους πιστούς της να απέχουν από την Μασονία γιατί:

Ο Μασονισμός, εφόσον διαθέτει δική του ηθική, μύηση και τελετουργία με ειδικό τυπικό, δίνει την εντύπωση μιας μυστικής και κρυφής θρησκευτικής οργάνωσης. Με την αλληλοϋποστήριξη των μασόνων καταργείται η αξιοκρατία με τη λογοκρισία δημοσιευμάτων ή ομιλιών των οπαδών του, περιορίζεται η ελευθερία σκέψης και δράσης. Κάθε χριστιανός, αν θέλει να ανήκει στην Εκκλησία του Χριστού, πρέπει να αποφεύγει μια οργάνωση που τη χαρακτηρίζει απόλυτη μυστικότητα. Η ζωή του χριστιανού είναι κρυστάλλινη και δε συμβιβάζεται με αποκρυφισμό. Σύμφωνα με τη διακήρυξη της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος (1933, 1972 και σε ειδικό φυλλάδιο προς τον λαό το 1982 και το 1996), είναι αδύνατη η συνύπαρξη της ιδιότητας του χριστιανού με εκείνη του μασόνου.

<sup>1</sup> Οι τρεις πρώτοι βαθμοί είναι «μαθητής», «έταϊρος», «διδάσκαλος». Ο μασόνος του 33ου βαθμού ονομάζεται «ύπατος, μέγας, γενικός επιθεωρητής».

<sup>2</sup> Ο αντισταγμολάτης του Αρείου Πάγου Γ. Πλαγιανάκος, σε πόρισμά του προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης θεωρεί «ασυμβίβαστη την ιδιότητα του δικαστικού και μασόνου», διότι οι δεσμευτικοί του όρκοι δεν επιτρέπουν στο δικαστή να είναι αμερόληπτος.



Με τη Μασονία έχει ασχοληθεί και η ελληνική Δικαιοσύνη:

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών με την υπ' αριθμ. 2060/6.12.1969 απόφασή του θεωρεί τη Μασονία «μυστικήν οργάνωσιν άγνωστον κατά το περιεχόμενον ου μόνον εις τους πολλούς, αλλά και εις αυτούς ακόμη του τέκτονας...».

Η ελληνική Πολιτεία θεωρεί γι' αυτό «σοβαρό πειθαρχικό αδίκημα τη συμμετοχή Δικαστή σε οργάνωση που επιβάλλει τη μυστικότητα» (Δήλωση του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Γ. Α. Μαγκάκη στην εφημ. «Ελευθεροτυπία», 29.2.1984). Η φράση αυτή αυτούσια πέρασε στο Νόμο 1756/1988, άρθρ. 40, § 7.

## ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Πώς κρίνετε τις θεμελιώδεις αρχές της Μασονίας;
2. Η Εκκλησία υποστηρίζει ότι ο Μασονισμός είναι θρησκεία. Ποια επιχειρήματα επικαλείται;
3. Πατί η Εκκλησία υποστηρίζει ότι είναι ασυμβίβαστη η ιδιότητα χριστιανού και μασόνου;

